

De afgelopen maanden ben ik, naast mijn werk op de dovenschool, een totaal nieuwe wereld binnengestapt: ik ben nu ook zelf aan het studeren!

In Nederland heb ik destijds m'n diploma als tolk Nederlandse Gebarentaal behaald, maar nu werk ik alweer jaren in het onderwijs. Het is dus goed om iets van een diploma te hebben dat me daar ook voor kwalificeert. En dus doe ik nu een post graduate opleiding in Special Needs Education aan de Kyambogo University. Het is een hele ervaring. Er kwam geen brief of e-mail om ons officieel te informeren wanneer we zouden beginnen. Ineens was er een mail van een docent: we zijn al begonnen! Dus moest ik ineens m'n planning aanpassen en drie dagen per week vrijmaken om de lessen te volgen.

Die ongeorganiseerde manier van doen is er soms nog steeds. Op een ochtend regent het, maar ik loop vijftien minuten in de regen (met paraplu), zit vervolgens een uur in een busje (openbaar vervoer) en loop vervolgens weer vijftien minuten in de regen om de universiteit te bereiken. Om er dan achter te komen dat we voor niks wachten op de docenten. Die blijken een training elders in het land te geven. Dat hadden ze ons niet verteld. Zulke dingen zijn voor mij als Nederlander, die na zes jaar Uganda toch nog steeds van plannen houdt, soms heel irritant. Maar even omdenken leert me te genieten van een extra vrije dag.

Al met al ben ik toch erg blij dat ik deze studie juist hier in Uganda doe. Want in de verschillende vakken, bijvoorbeeld *Barriers to learning and development* en *Sociology of persons with special needs* komt steeds de Ugandese cultuur nadrukkelijk naar voren. En dat is heel interessant. Hoe kan je door het onderwijs voor kinderen met een

'special need' ook de community in z'n geheel positief beïnvloeden? Er is een negatieve kijk op deze kinderen, ook vaak nog bij leraren op basisscholen en middelbare scholen. Epilepsie wordt gezien als iets duivels. Men is bang dat bepaalde aandoeningen besmettelijk zijn. En heb je dyslexie, dan wordt dat niet als zodanig onderzocht en erkend, maar word je gezien als dom en lui.

De verandering begint bij deze docenten met wie ik nu opgeleid word. Als zij meer kennis hebben in het omgaan met en ondersteunen van deze leerlingen, dan kunnen zij dit overdragen aan hun collega's. Dan krijgen de kinderen meer kansen om mee te draaien in het onderwijs. En vervolgens ziet de community ook dat deze kinderen veel meer zijn dan hun beperking.

De eerste tentamens zijn inmiddels achter de rug. Deze week starten we het tweede semester. Rond oktober – uiteraard is dit nog niet specifiek gepland – doen we nog zes weken stage en dan zit de opleiding er alweer op. Ik zie ernaar uit wat ik de komende maanden nog meer ga leren.

Mijn naam is Famke (Nakimuli) Wildeman, 42 jaar, en tolk Nederlandse Gebarentaal. Sinds de zomer van 2016 woon ik in Uganda. Ik werk daar als vrijwilliger op een dovenschool, Uganda School for the Deaf in Ntinda, in de hoofdstad Kampala. Ik geef les en ik zoek sponsors voor dove kinderen uit armere gezinnen. Ook onderhoud ik contacten met de tolken Gebarentaal.

© Doof.nl